

ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ
КРАЇН І РЕГІОНІВ СВІТУ
СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність	242 «Туризм»
Освітній рівень перший	<u>(бакалаврський)</u>
Освітня програма	Економіка та організація туристичної діяльності

Вид дисципліни	<u>базова</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>

Івано-Франківськ
2020/2021

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри Туризму та готельно-ресторанної справи
Протокол № 1 від 28.08.2020 р.

Розробник:

Жирак Людмила Михайлівна, старший викладач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Контактний телефон викладача		+380992616667 +380961221663	
Жирак Людмила Михайлівна			
e-mail	liudmyla.zhyrak@ukd.edu.ua		
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи (2 поверх УКД)		
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/		

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми
навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми
2020-2021	28.08.2020	1		

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Рекреаційно-туристичний потенціал країн і регіонів світу» є фаховою дисципліною для студентів спеціальності «Туризм», оскільки знання та навички, які отримають студенти при її вивченні є необхідними в їхній подальшій роботі. Вивчення дисципліни передбачає аналіз туристичного потенціалу окремих регіонів і країн світу, формування у студентів професійних знань та навичок в галузі міжнародного виїзного туризму, вивчення специфіки організації подорожей туристів за межі України, вивчення географії туристичного попиту, основних видів туризму, країн та регіонів, які є цікавими і популярними серед українців, які подорожують за кордон, вивчення особливостей формування турів виїзного туризму, правила підбору турів для задоволення потреб туристів, проблеми та перспективи розвитку туризму в Україні.

Дисципліна «Рекреаційно-туристичний потенціал країн і регіонів світу» є підгрунтям для вивчення подальших практично орієнтованих навчальних дисциплін, таких як «Організація туристичних подорожей», «Технологія туристичної діяльності», «Туроперейтинг», «Організація екскурсійної діяльності» які, власне, передбачають формування та реалізацію турів та на основі тих знань та вмій, які студент отримає в процесі вивчення курсу.

Коротка інформація про дисципліну

Дисципліна «Рекреаційно-туристичний потенціал країн і регіонів» є нормативною у бакалаврській програмі спеціальності 242 «Туризм» для освітньої програми «Економіка та організація туристичної діяльності», яка викладається у IV семестрі обсягом в 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

Тривалість курсу: обсяг курсу 90 год., аудиторних 60 год., ПК – 30 год.

Мета та цілі курсу

Мета вивчення курсу «Рекреаційно-туристичний потенціал країн і регіонів» передбачає формування у студентів знань туристичного потенціалу країн світу і в подальшому використання цих знань в практичній діяльності.

Цілі курсу:

- вивчення туристичного районування світу;
- аналіз туристично-краєзнавчого потенціалу країн та регіонів;
- характеристика основних туристичних центрів та найрозвиненіших видів туризму в них;
- вивчення географії туристичного попиту;
- вивчення туристичних напрямків у відповідності до сезонності, вікової категорії туристів та інших особливостей;
- вивчення туристичного попиту, основних зарубіжних туристичних дестинацій, які користуються популярністю серед українців;

- аналіз основних видів туризму, характеристика туристичного потенціалу країн та регіонів виїзного туризму.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати**:

- класифікацію рекреаційно-туристичних ресурсів;
- туристичне районування світу;
- туристичний потенціал країн найпопулярніших туристичних напрямків;
- основні види туризму та ресурси, які забезпечують їх розвиток;
- проблеми та перспективи розвитку світового туризму.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **вміти**:

- давати визначення основним поняттям курсу;
- аналізувати туристично-рекреаційний потенціал країн та регіонів;
- оцінювати використання туристично-рекреаційних ресурсів в туристичному освоєнні території;
- визначати використання туристичних ресурсів при аналізі туристичних програм, турів, маршрутів провідних туристичних операторів;
- самостійно аналізувати джерела туристичної інформації.

Професійні компетентності, яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
К 17	Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій	Студент вмітиме комплексно аналізувати туристичний потенціал окремих територій (історико-культурні, природно-рекреаційні, гастрономічні, культурні особливості тощо) з метою виокремлення найбільш привабливих для потенційного туриста об'єктів і їх подальшого включення в туристичні програми
К24	Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал	На основі здобутих знань студент зможе сформувати комплексне уявлення про туристичну привабливість певної території, на основі чого в подальшому зможе презентувати цю інформацію потенційному клієнту, формувати та реалізовувати тури.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2	
Семестр	4	
Кількість кредитів ECTS	3	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	28 (в годинах)
	семінари	32 (в годинах)
Самостійна робота		
Форма підсумкового контролю	Екзамен	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Історія туризму	Технологія туристичної діяльності
Туристичне краєзнавство	Організація екскурсійної діяльності
	Географія туризму

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Рекреаційно-туристичні ресурси як основа туристичної діяльності.

Класифікація туристичних ресурсів. Туристсько-рекреаційні ресурси природного походження. Технологічні, суспільні, подієві туристичні ресурси. Туристсько-рекреаційний потенціал країни. Рекреація та туризм як соціальні явища. Передумови розвитку туристсько-рекреаційної діяльності. Класифікація видів туризму. Внутрішній та міжнародний туризм. Нетрадиційні види туризму.

Тема 2. Туристичне районування світу.

Туристсько-рекреаційні ресурси регіонів світу. Туристичні регіони світу:

- *Європейський туристичний регіон* (Південна, Північна, Західна, Східна Європа);
- *Азійсько-Тихоокеанський туристичний регіон* (Північно-Східна, Південна, Південно-Східна Азія, Океанія, Австралія та Нова Зеландія), Індія, Непал, Шрі-Ланка, Китай, Японія, Індонезія, Таїланд, Філіппіни, Австралія;
- *Американський туристичний регіон*. Африканський туристичний регіон (Північна, Центральна, Південна Америка, країни Карибського басейну);
- *Африканський туристичний регіон* (Північна, Західна, Центральна, Східна, Південна Африка);
- *Близькосхідний туристичний регіон* (країни Північної Африки та Близького Сходу).

Тема 3. Рекреаційно-туристичний потенціал країн найпопулярніших туристичних напрямків.

Туристичний потенціал Туреччини.

Фізико-географічна характеристика. Природний потенціал. Історико-культурні особливості, місцеві звичаї і традиції. Інфраструктура.

Основні туристичні регіони:

- Середземноморське узбережжя Туреччини: Кемер, Анталія, Аланія, Сіде, Белек;
- Егейське узбережжя Туреччини: Бодрум, Мармарис, Фетхіє.

Туристичний попит, готельна інфраструктура, національна кухня сувенірна продукція, екскурсійні програми.

Туристичний потенціал Єгипту.

Фізико-географічна характеристика. Природний потенціал. Історико-культурні особливості, місцеві звичаї і традиції. Інфраструктура.

Основні курорти Єгипту, їх специфіка та особливості: Хургада, Марса Алам, Сома Бей, Макаді, Таба, Дахаб, Нувейба, Сафага, Ель Гуна).

Туристичний попит, готельна інфраструктура, сувенірна продукція, національна кухня, екскурсійні програми.

Туристичний потенціал Греції.

Фізико-географічна характеристика. Природний потенціал. Історико-культурні особливості, місцеві звичаї і традиції. Інфраструктура.

Туристичний потенціал острівної частини Греції: Крит, Родос, Корфу, Кос, Санторіні.

Туристичний потенціал п-ва Халкідікі (Ситонія, Касандра, Афон).

Природно-рекреаційний та історико-культурний потенціал Афін, Салоніків. Екскурсійні програми, сувенірна продукція, національна кухня, туристичний попит.

Туристичний потенціал Кіпру.

Фізико-географічна характеристика. Природний потенціал. Історико-культурні особливості, місцеві звичаї і традиції. Інфраструктура.

Основні курорти: Айя Напа, Ларнака, Лімассол, Пафос, Протарас, Тродос). Екскурсійні програми, сувенірна продукція, національна кухня, туристичний попит.

Туристичний потенціал ОАЕ.

Фізико-географічна характеристика. Природний потенціал. Історико-культурні особливості, місцеві звичаї і традиції. Інфраструктура.

Основні курорти: Абу-дабі, Рас Аль Хайма, Умм Аль Кувейн, Фуджейра, Шарджа.

Екскурсійні програми, сувенірна продукція, національна кухня, туристичний попит.

Туристичний потенціал Шрі-Ланки.

Фізико-географічна характеристика. Природний потенціал. Історико-культурні особливості, місцеві звичаї і традиції. Інфраструктура.

Основні курорти: Бентота, Мірісса, Хіккадува, Ваддува, Негомбо.

Екскурсійні програми, сувенірна продукція, національна кухня, туристичний попит.

Туристичний потенціал Чорногорії.

Фізико-географічна характеристика. Природний потенціал. Історико-культурні особливості, місцеві звичаї і традиції. Інфраструктура.

Основні курорти: Бар, Будва, Бечічі, Котор, Св. Стефан, Петровац, Пржно, Тіват, Ульцин.

Екскурсійні програми, сувенірна продукція, національна кухня, туристичний попит.

Туристичний потенціал Тайланду.

Фізико-географічна характеристика. Природний потенціал. Історико-культурні особливості, місцеві звичаї і традиції. Інфраструктура.

Екскурсійні програми, сувенірна продукція, національна кухня, туристичний попит.

Тема 4. Туристичний потенціал країн культурно-пізнавального туризму в Європі (найпопулярніші туристичні напрямки).

Туристичний потенціал країн Західної Європи (Франція, Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Німеччина, Австрія, Ліхтенштейн, Швейцарія). Країни Бенілюкс. Екскурсійні програми, сувенірна продукція, особливості організації турів. Пропозиція на ринку.

Туристичний потенціал країн Північної Європи (Фінляндія, Швеція, Норвегія, Данія, Велика Британія, Ірландія, Ісландія, Естонія, Литва, Латвія та залежні території: острів Мен, Фарерські Острови, Шпіцберген тощо). Скандинавія. Прибалтійські країни. Екскурсійні програми, сувенірна продукція, особливості організації турів. Пропозиція на ринку.

Туристичний потенціал країн Південної Європи ((Італія, Сан-Марино, Ватикан, Монако, Мальта, Греція, Іспанія, Португалія, Андорра, Сербія, Чорногорія, Хорватія, Албанія, Боснія і Герцеговина, Північна Македонія, Словенія, Косово, а також Гібралтар). Екскурсійні програми, сувенірна продукція, особливості організації турів. Пропозиція на ринку.

Туристичний потенціал країн Східної Європи (Росія – у тому числі азійська її частина, Україна, Білорусь, Молдова, Румунія, Болгарія, Угорщина, Чехія, Словаччина, Польща) Екскурсійні програми, сувенірна продукція, особливості організації турів. Пропозиція на ринку.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
лекції		практичні	семінарські	Індивід.	самостійна робота
Тема 1. Рекреаційно-туристичні ресурси як основа туристичної діяльності	8	2		2	4
Тема 2. Туристичне районування світу	8	2		2	4
Тема 3. Рекреаційно-туристичний потенціал країн найпопулярніших туристичних напрямків	42	14		16	12
Тема 4. Туристичний потенціал країн для культурно-пізнавального туризму в Європі	32	10		12	10
Разом	90	28		32	30

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
Шкала оцінювання знань студентів: національна та ECTS

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
83-89 балів	4 «дуже добре»	B
76-82 бали	4 «добре»	C
68-75 бали	3 «задовільно»	D
60-67 бали	3 «достатньо»	E
35-59 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

**МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ
 НАВЧАННЯ**

При вивченні курсу «Рекреаційно-туристичний потенціал країн і регіонів світу» основний акцент мною, як викладача, буде зроблено на практичний підхід до вивчення дисципліни. Особлива увага приділятиметься використанню отриманих знань при плануванні туристичних подорожей потенційних клієнтів.

Форма проведення занять. Вивчення курсу передбачає проведення лекцій-презентацій з використанням мультимедійних технологій та відеоматеріалів, багатим ілюстративним матеріалом, практичних занять, проведення вікторин, краєзнавчих ігор, загадок тощо, для урізноманітнення та полегшення вивчення матеріалу, що дасть можливість візуально практично ознайомитись з інформаційними матеріалами під час організації туристичних подорожей.

Важливою є практична робота студента при підготовці до практичних занять, пошук актуальної інформації як в друкованих наукових виданнях, так і в інтернет-ресурсах, туристичних порталах, туристичних інформаційних центрах.

Вивчення дисципліни закінчується підсумковим іспитом у формі тестів.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Під час вивчення курсу «Рекреаційно-туристичний потенціал країн і регіонів світу» студент має можливість отримати систему базових знань про туристсько-рекреаційні ресурси світу, сучасні підходи до туристичного районування світу, особливості використання туристичних та рекреаційних ресурсів у туристсько-рекреаційній діяльності, а також виявити проблеми і перспективи розвитку туризму в різних регіонах та країнах світу. **Вивчення дисципліни має практичний характер!** Вся інформація підібрана таким чином, щоб після вивчення курсу студент володів комплексними знаннями і міг в реальності формувати якісний туристичний продукт.

Відпрацювання незадовільних оцінок, отриманих студентом на навчальному занятті є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять проводиться згідно з графіку прийому відпрацювань затвердженого завідувачем кафедри. Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані до початку сесії. Відпрацювання пропущених лекцій проводиться шляхом надання студентом розширеного конспекту або реферату за темою лекції. Відпрацювання семінарських занять проводиться у формі усної співбесіди з викладачем або написання письмової роботи. Після відпрацювання студентами пропущених занять викладач фіксує результат в академічному журналі. Перескладання (дострокове складання) курсу відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

Якщо студент бере участь у міжнародній або внутрішній програмі академічної мобільності, студент отримує індивідуальний навчальний план, який враховує фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років. Якщо дисципліна не була перезарахована, відпрацювання пропущених занять здійснюється студентом впродовж семестру після повернення із навчання.

Якість освітнього процесу забезпечується за допомогою дотримання принципів академічної доброчесності. Відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту»: академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. В основі академічної доброчесності лежить чесність, довіра, порядність у виконанні своїх обов'язків, справедливість, повага та відповідальність.

Академічна доброчесність покликана боротися із плагіатом як актом шахрайства в студентських роботах, наукових статтях та тезах;

фабрикацією та фальсифікацією результатів наукових досліджень;
обманом, списуванням,

використання непередбачених навчальним процесом допоміжних матеріалів та технічних засобів.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

повторне проходження навчального курсу;

відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту).

Пріоритетним для викладача є **знання**, які здобуде студент не формально, а **реально**. Саме тому, відпрацювання пропущених занять відбувається в усній формі шляхом опитування, що дасть можливість викладачу оцінити наскільки студент володіє матеріалом. **Враховуючи той факт, що спеціальність «Туризм» передбачає постійне спілкування з потенційними клієнтами, вміння формувати та висловлювати думку є одним з найважливіших завдань.**

Рекомендована література:

1. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України: навч. пос. – 2-ге видання перероб. і доповн. Київ: Альтерпрес. 2010. 404 с.
2. Географія туризму: Конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної та заочної форм навчання / укладач М.І. Лепкий. Луцьк: Луцький НТУ. 2015. 96 с.
3. Любіцева О. О. Туристичні ресурси України: навч. пос. / О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, В. І. Стафійчук. Київ: Альтерпрес. 2007. 369 с.
4. Маланюк Т. З. Краєзнавство і туризм: навч. посібник Івано-Франківськ: СПД І.О.Іванців. 2010. 200с.
5. Масляк П.О. Країнознавство: підручник. 2-ге вид., виправл. і доповн. К.: Знання. 2008. 293 с.
6. Некос С.В. Курс лекцій та методичні рекомендації з курсу «Географія туризму». Харків: ХНПУ ім. Г.С.Сковороди, 2016. 43 с.
7. Скрипник Н. Я., Сердюк А. М. Рекреаційна географія: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури». 2013. 296 с
8. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу: навч. посіб. Ніжин : Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. 2010. 336 с.
9. Смаль І. В., Жирак Л. М., Мальована О. Г. Географія туризму регіонів і країн світу: навч. посіб. Івано-Франківськ: Місто НВ. 2019. 340 с.
10. Стафійчук В.І., Малиновська О. Ю Туристичне країнознавство: туристичні ресурси світу. Європа, Азія, Австралія та Океанія: навч. посіб. Київ: Альтерпрес. 2009. 427 с.
11. Туристичне намисто України. Атлас / ДНВП "Картографія", Укргеодезкартографія. Київ: ДНВП "Картографія", 2011. 136 с.